

Lærlingundersøkelsen 2011 - analyse av resultatene

Ni av ti lærlinger sier at de trives på arbeidsplassen. Det store flertallet er motiverte til å lære og ønsker å fullføre læretiden. Dette kommer fram i analysen av Lærlingsundersøkelsen 2011, hvor lærlinger i åtte fylker har sagt hva de mener om lærings- og arbeidsmiljøet sitt.

RAPPORT | SIST ENDRET: 09.12.2011

Tittel:

På veien til fagbrev : analyser av Lærlingundersøkelsen

Rapporten:

Last ned rapporten hos Fafo (PDF)

Forfatter:

Torgeir Nyen, Terje Næss, Asgeir Skålholt og Anna Hagen Tønder

ISBN:

978-82-7244-834-4 (Nettutgave)

ISBN:

978-82-7244-833-7 (Papirutgave)

Utgiver:

Fafo

År:

2011

Svarene fra Lærlingundersøkelsen 2010-2011 viser at de aller fleste lærlinger trives. Det store flertall oppgir også at de er motivert for å lære på arbeidsplassen. Samtidig er det interessante variasjoner i svarene når de får spørsmål om hvordan de opplever opplæringen. Dette gjelder for eksempel grad av planmessighet i opplæringen, og om de opplever at de får tilbakemelding og veiledning.

På oppdrag fra Utdanningsdirektoratet har FAFO og NIFU gjennomført en analyse av Lærlingundersøkelsen 2010-2011. Det er data fra åtte fylker som inngår i analysen. Rapporten viser hvordan lærlingene oppfatter sitt lærings- og arbeidsmiljø, og hvordan dette varierer mellom fylker og fag. Undersøkelsen er primært rettet mot lærlinger som er i sitt siste læreår.

Mange lærlinger trives og er motiverte for å lære

Forskerne peker på flere positive funn i undersøkelsen. Nesten alle lærlinger svarer at de er motivert for å lære på arbeidsplassen (95 prosent), at de vil fullføre læretiden (93 prosent), og svært mange har et ønske om å skaffe seg jobb i faget etter endt opplæring (79 prosent). Ni av ti svarer også at de trives på arbeidsplassen. Når lærlingene får spørsmål som er mer rettet mot den faglige opplæringen er svarene noe mer nyansert. Fire av ti mener for eksempel at de har uklare oppgaver, eller at opplæringen er mangelfull.

Kun halvparten er fornøyd med opplæring i skolen som forberedelse til læretiden

Halvparten av lærlingene sier de er fornøyd eller svært fornøyd med den opplæringen de fikk på skolen som forberedelse til læretiden. Lærlingene innenfor barne- og ungdomsarbeiderfaget er mest positive. Her svarer 74 prosent at de er fornøyd eller svært fornøyd. Lærlingene innenfor tømrerfaget er minst positiv. Her er kun 40 prosent fornøyd eller svært fornøyd. Det er også store forskjeller mellom lærlinger innenfor samme fag når man sammenligner fylkene. I Oppland er eksempelvis 53 prosent av lærlingene i helsearbeiderfaget positive til skolen som forberedelse til læretiden. Tilsvarende andel i Aust-Agder er 80 prosent.

Mange ser fagopplæring som en plattform for videre formell utdanning

Lærlingundersøkelsen viser at mange ønsker å ta mer utdanning etter oppnådd fagbrev. 65 prosent svarer at de har lyst til å ta videre utdanning i faget sitt etter læretiden. 27 prosent svarer at de ønsker å ta høyere utdanning, 15 prosent ønsker å ta fagskole, 10 prosent mesterbrev og 12 prosent annet.

Hva har betydning for læring i bedrift?

Mange lærlinger peker på den uformelle læringen som skjer ved selve utførelsen av det praktiske arbeidet som viktig. Mange mener også på veiledning fra instruktør og kolleger på arbeidsplassen, og vurdering på utført arbeid har stor betydning. I enkelte fag oppgir lærlingene å få tilbakemelding fra kollegaer i større grad enn fra instruktør.

Stor variasjon mellom fag når det gjelder bruk av læreplan

Det er stor forskjell mellom fagene når det gjelder grad av skriftlighet. Kun 18 prosent av elektrolærlingene svarer for eksempel at læreplanen brukes i stor eller svært stor grad når opplæringen skal planlegges og

vrderes. Til sammenligning svarer 58 prosent av lærlingene innenfor barne- og ungdomsarbeiderfaget at de bruker læreplanen i planlegging av opplæringen. Bruk av læreplan ser i ulik grad ut til å henge sammen med lærlingens generelle tilfredshet. Ulik grad av formell struktur i fagene gir seg også uttrykk ved variasjoner i bruk av systematiske vurderingssamtaler, bruk av skriftlig dokumentasjon som opplæringsbok med mer.